

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділей і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. п. Домбровського (Хорунжии). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламації неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 с. від стрічки.

Упадок польської преси.

Отже вже знаємо, хто побив редактора Dziennik-a polsk-ого д-ра Остапівського-Баранського і як збула ся тота ціла подія. В Kurjer-i lwowsk-ім помістив слух. техніки Тадей Мокловський опись сеї події (яку сконфіскувала ц. к. прокуратура) і подав свою адресу для ужитку поліції.

Дуже сумне се свідомство для Dziennik-a polsk-ого, що сама польська молодіж не видить можности інакше розправити ся з ним, як лише терором. Dziennik воює не від нині інсинуаціями, клеветами, коварством і уже виробив собі справжню «систему в своїм шельмовстві». Тож «фізична відправа» п. Мокловського не відносила ся певно до того одного виступлення Dziennik-a polsk-ого, але до цілого духа і напрямку єго коварської діяльности.

Ми вже зазначили в попереднім числі, що з загальників Dziennik-a про провокаційних агентів «не знати було, куди еще чесний орган загне кирпу і на кого відтак натякне». Але що одній каналії «перебили» договори, се висказала друга... бо в їх «шельмовстві» є вже система...

Ото Wiek XX приніс статю, в якій між іншими сказано: «Ми не є австрійськими патріотами, але справді трудно зрозуміти, який ми, Поляки, можемо мати інтерес в тім, або навіть лишень приємність, щоби австрійське правительство упокоряло ся перед російським або пруским. Тимбільше трудно зрозуміти, що кому з нас може залежати на тім, щоби намісник Поляк, хотий австрійський урядник, мусів висказувати жаль російському консулеви, або мусів подавати ся до димісії, коли би не хотів згодити ся на се упокорене. Бо такий буде передовсім наслідок зневаження російського гербу».

«Сумніваємо ся, чи найзавзятіші політичні противники г-р. Пінїнського, хотіли єго примусити до уступлення таким способом і в таких обставинах. Бо се було би, будь-що-будь, знехтуванням нашого народного достоїнства, не говорячи про се, що не лише край, але навіть опозиційні сторони, не багато зискали би на тім, коли би наслідником г-р. Пінїнського став — а лише такий міг би стати в подібних обставинах — якийсь віденський бюрократ, або ультраляльний консерватист».

«Єдино Русини, які уважають нинішнього намісника найнебезпечнішим своїм ворогом і всякими способами інтригують против него, мають в тім інтерес, щоби єго примусити до уступлення».

Фальшивими є припущення, що польська молодіж демонструє з підущення фантастичних провокаторів, але повинна глядіти, щоби не стала безсвідомим орудієм рускої інтриги».

Нема Мокловського межі Русинами, але за багато чести для такої каналії, щоби рука амбітного і перенятого ідеалом правди і слушности молодця, спочала на мідянім лиці гиєни в людській тілі. Шкода, молодим людям ризикувати цілою своєю бу-

дучностию, щоби таким дневникарским шакалям подати еще нагоду, розтрубити свій поличник на всі части свѣта, зробити себе «менченніком справи народowej» і відбрати телеграми співчуття...

Щож до самої інсинуації, киненої на Русинів, то она є так грубо ложною, що може зашкодити лише дневникарській честі сих органів, в яких появила ся і ще появиться ся. Як се можливо припустити, щоби польську молодіж, яка тисячною гурмою сьпіває патріотичні польські пісні на могилах повстанців з р. 1863., відтак кількати-сячною товпою садить з личаківського цвинтаря аж на другий кінець міста, перебиває поліційні кордони і обходить аж через «Новий свѣт», щоби дістати ся перед російський консулят — щоби тоту кількати-сячну громаду молодих, польских патріотів вправила в рух... руска молодіж, якої тепер нема у Львові?

Ми не згадували би про сей вибрик Wiek-у XX, коли би... не система, яка перебиває ся в тім шельмовстві. Бо ото Dziennik polski повторив цілу сю статю на чільнім місці неділішнього числа. Надто Przedświt застановляючи ся над дірою в російськім гербі, припускає, що єї зробив по демонстрації хтось, кому залежало на тім, аби кинути підозрінє на демонструючу молодіж, що она зневажила російський герб. Де буде польська преса в дальшій ході сплетень та інсинуацій шукати того „хтось“ — покаже ся небавом.

Ось, вчора зібрало ся знов коло тисяча молодіжи коло памятової каплиці „на Вульці“, щоби почтити річницю повстання. Відтак товпа рушила до міста і устроїла демонстрації, в яких навіть потекла кров. Що не прийшло до більшого якогось скандалю, треба завдячити лише військовим поготовлям, які заздалегідь обсадили всі місця, куди демонстранти могли би зміряти. Нинішні дневники описують широко ті події, а намісниківський орган, Gazeta narodowa, в передній статі висказує ся про них так:

„Від сеї хвилі тих, які до уличних авантур заохочують, або наклонюють несвідомі товпи, не можемо вже уважати ділаючими в добрій вірі, але просто такими, що хотять шкоду заподіяти польському народови. Коли они є иньшої народности, чим польської(!), повинен до них примінити ся карний закон, — а о скільки були би Поляками з уродження(?), не лише сей закон, але і опінія цілої польської суспільности мусить звернути ся против них, як против шкідників власного народа“.

Оттак шукає собі польська преса жертвенного агня за власні свої гріхи. Бо виновником сих демонстрацій, під яких знаком тепер живемо тепер у Львові, не є хто нинішній, як та сама преса, яка роздувала народну буту і нетерпимість, яка вже в краю не хотіла знати Русинів, а навіть в такі бурливі дні, як послідні, з фанфаронадою пише: ми не є австрійськими патріотами!

А коли підущуване преси принесло тер-

пкі плоди, тоді она убоїла ся. Але замість здержати молодіж розумними і чесними аргументами, она хоче помочи собі ложею, викрутками та інсинуаціями. Тому і попала в погорду у молодім, незіпсутім еще покоління і стратила всякий вплив над молодіжню. Для таких підущувачів і крутій польська молодіж має лише погорду. Се вимовне свідомство теперішнього занепаду галицько-польської преси.

Д о п и с ь.

3 Праги.

От вже добігає і другий тиждень побуту української молодіжи в Празі; протяг часу короткий, а однак змістом своїм багатий. Сли говорю про зміст сего часу, то розумію через се заінтересованє ся нами суспільности чеської і праси, форму, в яких се заінтересованє проявляє ся, а вкінці наслідки та результати, до яких оно довело. Я зверну передовсім увагу на прасу і на першій місці згадаю про «Narodni listy», звані зі свого руссофільства. По причині нашого приїзду они помістили статю, в котрій говорячи про молодіж нашу у Празі, уживають слів: ruští akademikove, що в чеській мові значить «російські» (в чеській мові наша назва звучить: rusínski akademikove або ukráínski). При тій нагоді подають цілу масу нісенітниць, ось н. пр. говорячи, що ми домагаємо ся університету з «jazykem velkoruským», і що тільки в переходовім стані має його заступити нарічє maloruské і т. и. Над таким інформованєм про наші постуляти читачів (а «Narodni listy» — те найбільше читаний дневник), котре вийшло з «kruhu ruských akademiků v Praze» (певно від сего одного представителя «русских галичан»), ми переходимо до порядку дневного і на него не реагуємо; але ми не могли перейти до порядку дневного над сим фактом, що нас названо «ruskymu» — що сим впроваджує ся читуючу чеську суспільність в блуд. Молодіж виголовила против тому заяву і трьох єї репрезентантів появило ся в редакції згаданого журналу. Цікавий був сей interviu z п. референтом славянських справ. Чули ми тут, що ми вправді етнографічно відрубна група, але відрубним народом ми не ємо, що українського народа він не знає (шкода!), що язык наш то нарічє і т. п. Але і з нашої сторони почув п. знаток Славянщини аргументи і докази, де що признавав, дечому перечив, посипали ся назвиска учених; тов. Брик зачав цитувати істориків і філологів, навіть російських, що довели самостійність нашої мови і взагалі народа — ми почули у відповідь, що се все еще не рішене і поки-що він знає один народ «ruský» — а коли йому доказано, що сему перечить не то філологія але історія і само жите вкінці, то значить правда научна і житева — видвигнув послідний аргумент, по правді сказавши — найцирїйший: правда научна і правда життя є правдою наукою — но політика є політикою — і з нею мусимо ся числити і єї правила углядати.

Ми мусимо признати, що єї слова вельми щирі — бодай наш «руссофіл» ніколи-б так щирим не був і таким аргументом ніколи-б не заклонив ся. Тепер ми порозуміли ся: ми маємо рацию, бо по нашій стороні правда — але — але — політика приказує не признавати нам сеї ра-

ції. Мені здасться, що ми дістали повну сатисфакцію сими словами. — Більше як година ся замітка і вельми характеристична диспута скінчилась осявідченням — що нашої заяви »Narodni listy« не помістять в формі, в якій була вистилізована і зредагована, ставили нам услівя: не називати себе молодіж rusinska, не говорити, »що ми не єсмо příslušníky ruského národa«, не згадувати про кривди в Росії, а вкінці не уживати слів »ренегати, зрадники« про москвофілів, но молодіж заявила, що она ніяких концесій і уступств не зробить ніколи, де ходить о ідею, засадничість і правду, там торгів нема. На тім скінчив ся інтервіу в редакції, молодіж опустила єї льокаль в переконанню, що сповнила гідно свій обовязок — а з вдоволенням, що її переконане та тверджене не можна було оспорити ніяким аргументом, та що тверджене своїх противна сторона боронила одиноким, всесильним аргументом: »політика«.

(Дальше буде).

Галицька розправа в німецькім парламенті.

Як звісно, у вжесінський справі вніс був кн. Радзівіл інтерпеляцію в німецькім парламенті. На се одержав рішучу і безпощадну відповідь від німецького канцлера: що німецьке правительство піде дальше по дорозі германізації східних провінцій держави, і не лише буде колонізувати там німецького мужика, але також буде старати ся о створенє німецького юнкерства, щоби зрівноважити впливи польської шляхти.

Немов на оправданє сеї негуманної оргії »сили перед правом«, німецький посол др. Кароль Затлер, звернув увагу німецького парламенту на се, що Поляки не інакше поводять ся з Русинами в Галичині і в своїй довгій та незвичайно старанній бесіді сказав між иньшим таке:

»Мої панове! Як я дня 10. грудня 1901 говорив про галицьку адміністрацію і про галицькі відносини, старав ся я зібрати як найбільше об'єктивного материялу. Я не опираю своїх висказів на бесідах виголошених в австрійськім парламенті під охороною ненарушимости посольської. Но противно, я покликую ся на позитивні дані в розвідках мужів, котрі єї розвідки підписали повними іменами, на публіцистів д-ра Івана Франка і Романа Сембратовича. Я jako історик обовязаний на сій трибуні голосити тільки се, що може видержати прилюдну критику. Наколи би мої попередні вискази оказали ся безосновними, я напевно признав би се прилюдно. Але я не можу сего признати, навпаки з радістю мушу сконстатувати, що дані посла кн. Радзівіла не суть правдиві. Я маю на се доказовий материял. (Ту цитує посол др. Затлер з великою точністю дані про галицьке шкільництво після послідних статей д. Р. Сембратовича).

Чисто руских народних шкіл в Галичині сьогодні зовсім нема, основним законам відповідають лише польські школи — в quasi руских школах мусять діти учити ся по польски. Давнійше були в Галичині рускі препаранди, тепер руских семинарій учительских зовсім нема. Після справоздання краєвої ради шкільної за рік 1900/901 є в Галичині чинних шкіл польських 2121, а quasi руских 2157. Отже дані наведені кн. Радзівілом не відповідають дійсности. (Дальше наводить др. Затлер голоси рускої преси про народне шкільництво після статей д. Р. Сембратовича). Наведені мною погляди про Галичину — говорив дальше др. Затлер — висказав публіцист Роман Сембратович в многих австрійских часописях як: »Die Zeit«, »Die Wage«, »X-Strahlen«. Дотичні статі підписував д. Сембратович повним іменем. Він також не відіпраз ся своїх статей помічених в Німеччині під псевдонімом »Ein galizischer Slave« або підписаних буквами »G S« — »R S« — і т. д. За те послано п. Сембратовичеві листи з погрозами, вивано його на двобій і т. д., но ніколи не заскаржено його до суду, щоби не дати йому спростоги перевести доказ правди. Проте я не маю ніякої причини відкликувати що-небудь з того, що я сказав 10. грудня і нічо не відкличу! Кн. Радзівілови раджу, нехай своїх земляків в Галичині спонукає, щоби на будуче поборюючи сего рода вискази, не вдавали ся на дорозу двобойів, заборонених католицькою церквою, — але щоби удали ся на дозволену сею церквою судову дорозу!«

Отсе слова д-ра Затлера. Такої думки є у ся об'єктивна чужа праса.

Новинки.

— Календар. — Ві вторник: гр.-кат. Павла і Йоана; рим.-кат. Кароля. — В середу: гр.-кат. Петра; рим.-кат. Францішка.

— Від Адміністрації. Всіх, що доси не звернули висиланням їм »на показ« чисел »Руслана«, уважаємо нашими постійними передплатниками, вписуємо їх до книг і просимо їх точно прислати передплату.

— Віче руско-української молодіж академічної у Відні, яке мало відбутися нині, заборонила поліція.

— ВПреоєсь. Митрополит Шептицький — як говорять в кругах духовенства — наміряє скликати в осени сего року *дизецзальний синод*. Скликанє сего синоду показало ся — кажуть — потрібним по части з огляду на деякі постанови провінціального синоду з 1891. року, котрі треба розібрати і вияснити, а по часги задля деяких справ стоячих на днешнім порядку деннійшій хвилі.

— Проф. Гавліковський, про котрого ми недавно тому мали нагоду згадувати не »не злим і тихим словом«, переносить ся, а зглядно зістав перенесений, з новим шкільним півроком з

львівської рускої гімназії до рускої гімназії в Перемишлі.

— Демонструючи Львів. Від часу вжесінського процесу маємо у Львові цілий ряд польських демонстрацій. Стари дали лихий примір, демонструючи перед німецьким консулятом підчас відслонення пам'ятника польского поета Корнелія Уейського. Від того часу польська молодіж академічна і гімназійна устроєє майже що тижня нову демонстрацію. Демонстрації перед німецьким консулятом переїли ся, тепер прийшла черга на російський. Кілька днів тому — як звісно — гімназійна молодіж устроїла велику демонстрацію перед російським консулятом. Вчора вечером знова демонстровано, але з більшим напором, а навіть прийшло до проливу крови.

Початок вчорашньої демонстрації вийшов з Вулька, де молодіж академічна, гімназійна і робітники зібрали ся перед каплицею, побудованою на пам'ятку січневого повстання. Там відспівано патріотичні польські пісні, виголошено промови і вирушено з поворотом до міста. Похід ступав спокійно уж. Вулицею. При вході на ул. Льва Саніги відділ поліції прилучив ся з задом до демонстрантів і йшов за ними ул. Коперника. Коло почти демонстранти звернули на ул. Словацького, в якій сусідстві стоїть російський консулят, але перед ним стояв кордон поліції. Похід сипіваючи, перейшов улицями 3. мая, Ягайлонської, Кароля Людвика аж до пасажу Миколая. Ту під напором поліції похід урвав ся, часть демонстрантів вийшла до пасажу, а частинна пішла в гору ул. Коперника. За демонстрантами до пасажу Миколая вийшла патруля поліції і війська та арештувала одного мушину. Офіцер, що проводив війском, визначив п'ятьох вояків, аби арештованого відвели на головний одвах при пл. св. Духа. Та ледви патруля рушила з місця, коло неї зробила ся неможлива глота. Вояки держали арештованого за руки і крок за кроком посували ся улицями Сокола, Зиморовича, Академічною, Фредри, Баторого, Галицькою і Театральною до одваху. Товпа кричала: »odbić, nie dać« і сунула майже по пятах за патролею. Груди снігу, болота і каміне густим градом летіло за патролею. Вояки цілий час боронили ся багнетами. На ул. Фредри прийшли їм в поміч два поліціянти з блискучими шаблями в руках. Поліціянти кинули ся на атакуючих демонстрантів і зранили п'ять осіб. По таких кровавих пригодах прийшла патруля з увязненням на одвах.

Ескортуючі вояки поранені на лиці каміннями, виглядали як по якій кровавій битві. За хвили одвах окружили товпа народа. Проклоні, грозби, а за ними град каміня поспали ся на відділ війська. Нараз офіцер, командант одваху, закликав »Wache antreten«, а коли ще раз поспали ся каміня, офіцер закомендував »набивати«. Набиті карабіни при ногах вояків розлютили ще більше демонстрантів, а град каміня був виразом їх злості. В тій хвили офіцер крикнув по польски: »Если же один камень полетит в сторону войска, приказу стреляти«. На стала хвиля глухої мовчанки, деякі почали розходити ся, але новий град каміня полетів на одвах. На площі була сама молодіж, старші забрали ся. Офіцер вислав кількох вояків з караблем, аби розігнати демонстрантів. Найблизші, майже самі діти, розлетіли ся на всі сторони. З старшою молодіжкою була біда. Вояки кольбами били одного по другім і ледви по чверть години змогли виперти всіх з площі св. Духа,

АНТИН КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Школа життя.

Др. Іванови Гриневецькому на спомин.

Ми сиділи в нічній каварні — довго, довго...

Мій приятель сидів побіч доволі гарної каварки, пригортав її до себе, плів їй якісь нісенітницї; вона щебетала всілякі любощі... фальшивим, штучним тоном, натягаючи його раз по раз на коняки для себе і для двох товаришок. Ошоломлений тютюновим димом, безлічю коняків і облесними словами дівчини забував, здавало ся, про свої клопоти. Був навіть доволі оживлений, веселий.

Я радував ся тими свободними його хвилями, тож хоч нудило мене се окружене, хоч мучила пуста балаканина, я дотримував йому товариства.

Крім тої одної каварки, що сиділа з ним цілий вечір, присідали до нашого стола ще дві иньші: Катя і Міна. Катя досить собі поганенька жінчина, яких трицятьпять років — молодша її сестра Міна мала на собі всі позначки молодечої свіжості. Пятнадцятилітня, пухка, троха навіть за соромлива на каварку.

Були се Мадярки. Катя жила вже кілька років у Чернівцях — тож вивчила ся добре німецької мови. Міна була тут усього три місяці. Не встигла ще досі вивчити ся по німецьки — тому дуже мало говорила з нами. Більше сиділа мовчки, сумна, задумана.

Вони присідали ся до нас досить часто. Посидять хвилину, випють кілька коняків і забирають ся до иньших гостей.

А гостей було повно в передніх кімнатах і в одній за нами.

Коло четвертої години я хотів уже вставати, коли нараз отвірять ся з лопотом двері від задньої кімнати і вилітає із відтам Міна зісльозами в очах. Біжить прямо до нас. Майже впала в крісло.

— Уже знов!... — крикнула Катя, що сиділа при нашім столі.

Міна мовчить.

Не діставши відповіди, схопила ся старша сестра, полетіла до сусідньої кімнати.

— Знов, знов зачнеть ся! Знов буде мене мучити! Боже, яка я бідна!... — простогнала Міна.

Заки ми могли дізнати ся, що таке скоїло ся, вилетіла Катя із звйрською злобою в очех і припала до сестри.

— Та, ти, ти дідьку, ти чорте, чого ти мучиш мене, чого ти загроюєш мені жите...

І накинута ся на Міну із сотнею всіляких поганих проклонів, сварила, ганьбила зразу по німецьки, потім по мадярськи — вкінці розплакала ся нервовим, судорожним плачем. З цілої тої сцени ми вирокуміли лише, що Міна провинила ся чимсь проти когось із гостей. Але як, у який спосіб — годі було вирокуміти. Мусіла то бути не мала провинна, коли сестра скарталася її так сильно.

А поки-що Катя ридала, а Мі-

на дивила ся німо перед себе — з безмежним сумом в очех.

— Я не знаю, що вже робити з тобою. Я нагоню тебе на сто вітрів, тай іди на улицу, коли не хочеш їсти хліба чесно запрацьованого... — кричить Катя успокоївши ся троха.

— Що-ж таке? Що-ж стало ся? — питаємо оба нараз.

А що! От дич погана! чистого звір в ліса! Не знає, як поводити ся з людьми. Що не прошу, що не благаю! Ні... вона від гостей тікає!...

— Та може обидив хто?... Ну, що вам стало ся?

Міна мовчить.

— Де, де обидив! Я знаю її! Вона не перший раз зробила мені се!... А най мене чорти візьмуть, як я не плону на всю і не заберу ся, а ти роби, що хочеш!...

По хвилі:

— Я стараю ся, я мучу ся через неї, я бідую тут... а вона!... Чи треба би мені тут сидіти нині? Та-ж я пішла би до »Габсбургів« і панувала би! Чи-ж я мусіла би сидіти тут цілими ночами за трицять ле-

бо демонстранти боронилися і старалися розоружити вояків. Одному вирвали багнет, а два карабіни ушкоджені.

Взагалі арештовано вчера три особи: одного техніка, якогоось шевця і одного слюсаря. Ранених було кілька десятків осіб, а межи ними п'ять вояків, що відправлялися на одних арештованого демонстранта в пасажі Миколая. Коло 9 год. вечером в місті був спокій, а перед німецьким і російським консульством та перед пам'ятником Голуховського стояло по компанії війська, а 4 компанії і ескадрона гузарів були в поготові на подвійну дирекцію поліції.

— **Наслідки демонстрації** перед російським консульством. Професори львівських гімназій одержали приказ перевести слідство і пригладати ученикам, що їм не вільно брати участі в демонстраціях. Таку остерого оголосив своїм ученикам проф. ІV гімназії др. Яворовський, але коли йшов в суботу зі школи до дому, напав на него техник Кюбер і ударив професора в лице. Проти нападника прокуратура зарядила слідство і приказала ув'язнити Кюбера, а в его мешканню зарядила трусеницю.

— **Поляки в австрійській дипломатії.** Недавно тому подали польські часописи докладний список всіх Поляків, які займають визначніші становища в дипломатичній галузі державної служби, а петербургський «Краї» кінчить сей список ось як: Загалом можна числити, що в дипломатичній і консульській службі є 30 до 35 Поляків. Гр. Голуховський незначно, але систематично підпирася польську молодіж, бажаючи посвятити їй галузі державної служби.

— **Огні в 1901 році.** Кравий союз охотничих огневих сторожок у Львові оголосив статистику пожеж в Галичині за 1901 рік. Після сего виказу було 694 огні: 169 по містах, а 525 по селах. Згоріло 2441 домів, 2780 господарських будинків, 15 промислових заводів і 1 церква. При пожежах згинуло 8 осіб. Шкоди винесли 10,895,977 К, з сего 8,289,561 К припадає на міста, а 2,606,416 К на села. З того були обезпечені на 5,194,780 К по містах, а на 1,237,118 К по селах — разом 6,431,904 К. Причини огнів були: підпали в 21 случаях по містах, а в 53 по селах; необачність в 39 случаях по містах а в 60 по селах; лиха будова домів в 21 случаях по містах, а в 18 по селах; грим ударив в 3 случаях по містах, а в 29 по селах; незвісні причини пожежи в 75 случаях по містах, а в 345 по селах.

— **Сумнівна похвала.** Про славного тенора Яна Решкого, який недавно виступив в великій опері в Парижі, відтворюючи роль Зіґфріда в рівноіменній опері Рішарда Ваґнера заміщено ось яку рецензію: Ян Решке виступив нарешті в тутешній опері, прийнятий ентузіастично публікою, яка певно одією заслугою знаменитого артиста, що з невгашеним запалом посвячує надточені віком сили і стружений голос для відтворення молодечої постаті Зіґфріда.

— **Дирекція „Unio catholica“** внесла рекурс проти розв'язання сего товариства.

— **Замах на грецького короля.** Поред нами лежать дві телеграми про атентат на грецького короля в Атені. В одній телеграмі доноситься з Парижа телеграфована вість з Атен от сего змісту: «Якийсь незвідний з імені мушкетер мабуть божевільний, кинувся з ножом на короля, коли сей проходжував ся Фалеронським

парку. Інспектор парку скочив на поміч і заслонив собою короля. Наслідком сего король вийшов ціло, а інспектор поніс важкі рани». Друга телеграма з Відня звучить: «Вість про замах на грецького короля не є правдива, а вийшла звідси, що на короля підчас проходження в Фалеронським парку кинувся струсь; короля заслонив інспектор парку, якого струсь кльовом поранив. Тепер вгадайте, котра телеграма правдива? А може справця замаху називається «Струсь», як приміром двірник при львівській марієстраті називається «Лабендзь».

— **Дрібні вісті.** В Білгороді помер б. президент кабінету міністрів др. Никола Хрістіц в 83 р. життя. Віче кравців відбуло ся вчера при участі около 400 осіб. На праскій політехніці відбула ся перша промоція надкомісаря будівництва, Івана Баєта, на доктора технічних наук.

— **В нашій Адміністрації** зложила на фонд академіків Вп. п-ї Олена Горди́нська з Кульчиць 6 К (від себе 4 К, Ниталиї і Мачності Горди́нських по 1 К).

— **На книжочку вкладкову Товариства взаїмного кредиту «Дністер» ч. 1800.** на фонд академічної молодіж вилинули дня 15. січня 1902 дальші жертви: М. Девоссер Станіславів 2 К, о. Ш. Песцьоровський Виноград складку 14 К (від І. Сваричевського господаря Островець 10 К, І. Бойченюка 1 К, Ст. Гаврелюка 1 К); Г. Дідак Зборів, складку 8 К (від К. Галачинського купця 5 К, С. Болірина 2 К і М. Дмитрова 1 К); Д. Гнилянський 1 К 02 с., Читальня «Просвіти» в Кільці 18 К 20 с., о. Г. Гладилевич Хирів складку 6 К (від себе за січень 5 К, І. Мозоли за січень 1 К); о. З. Сіменович, Гостів з соборного акафисту і коляду 10 К, о. Д. Лисий Ланчин 6 К, о. Збуровський Зубрець, складку 9 К 20 с. від Збурецької громади 7 К 20 с., одного Поляка 2 К; Товариство ремісників «Поміч» Підгайці 30 К, Л. Федіньський Мости вел. 2 с., др. Андроник Могильницький Рогатин, складку 88 К 82 (збірку на обіді у Бізаниці 30 К, з акафисту в Стиняві ниж. 14 К 66 с., від громадян в Стиняві ниж. на руки Т. Лецюка 16 К 44 с., коляда школярів в Стиняві ниж. 7 К 72 с., від громадян Розгірча 20 К); о. Яків Косоноцький Подільці 20 К 20 с. (від себе дальшу вкладку 6 К, з коляди 13 К, від М. Задорожного 1 К, С. Бобія 20 с.); о. Андрей Тимус Гумніска 11 К (з коляди братів церковних в Гумнісках 8 К, від читальників в Гумнісках нових і старих і від С. Сорочного 2 К); о. І. Савчинський Ермарики 31 К 06 с., (від себе 5 К, складку в церкві 11 К 06 с., від молодшого брацтва 10 К, від старшого брацтва 5 К); о. К. Павловський Суха воля збірку в церкві 13 К, з того 4 К для Парани, о. Д. Ленкий Старий Самбір, складку міщан 16 К, о. Ю. Гумицький Бутирі 10 К (від себе 5 К, від о. Шелеметки 5 К); Читальня «Просвіти» Товмач з коляди 23 К, о. Д. Курдиак Звинячка від брацтва церковного 20 К, о. Н. Анастасієвський Сапогів, з коляди від громадян 15 К, о. Л. Горалевич, Угерско 25 К (від старшого брацтва церковного 20 К, від молодшого брацтва церковного 5 К); др. Данилович Тернопіль від Товариства «Міщанське брацтво» 25 К, Р. Перфецький, проф. гімназії, Відень, для молодіж без різниці партій 40 К, о. Т. Мурович, Лолін, за січень 3 К; разом того дня 913 К 12 с.

Дня 16. січня 1902 вилинули дальші жертви: Г. Онішкевич з Угнова коляду від хору бурси

40 К (в тій квоті від д-ра Е. 20 К); С. К. зі Львова 10 К, А. Чемернянський Будзанив 1 К 35 с., о. І. Кушник, Синьків 10 К, о. І. Кулицький Маркопіль складку 20 К (від себе 15 К 40 с., збірку в Ратищі 4 К 60 с.); о. Л. Гриневич з Шумлян складку 39 К (від себе 2 К, коляду з Шумлян 17 К, коляду з Славятина 20 К); С. Сімків з Завадки часть доходу з представлення «Ніч Вефліємська» від аматорів 16 К, о. І. Сумик Волосів складку 16 К (коляду від селян з Волосова 12 К від Ф. Зана 1 К, від І. Сумик 2 К і від Олеси 1 К, о. П. Стукач Тісна від себе і своїх парохіян 20 К, о. А. Крушельницький з Білої часть коляди від брацтва 30 К, Д. Денько Бурштин другу збірку 23 К 20 с., (від Ліщинського 6 К 80 с., С. Копцюха 2 К, Волянського 2 К, Баліцького 3 К, Теліховського 2 К, Лисняка 1 К, Фрухта 1 К, Фогля 1 К, Малька 1 К, Крайковського 1 К, Коцана 40 с., Дм. Денька 2 К); о. Д. Хомиш Шулганівка збірку в день Нового Року від громадян Шулганівки і Долини 9 К 20 с., о. Ів. Каранович Миколаїв к. Бродів коляду від громади 20 К 20 с., о. Фр. Рабій Самбір місячний дар від місцевих Русинів 67 К 35 с., о. І. Ісаїв, Чернівці складку 22 К 42 с. (від о. Филипова 2 К, Ольги Ісаєвої 2 К, о. Івана Ісаєва 2 К, Ориси Ісаєвої 1 К, брацтва дівочого з коляди 3 К, Ваиди Куровської 1 К, Т. Багая 1 К, І. Кондрата 20 К, П. Коперського 50 с., М. Лучинського 1 К, Н. Кимака 1 К, Т. Гаха 20 с., Г. Кривенького 1 К, М. Королюка 40 с., М. Головки 20 с., Н. Стефаніяна 20 с., Н. Шимчука 40 с., М. Перхулина 20 с., І. Гаха 20 с., Анни Кимака 20 с., П. Бедруса 20 с., меншими датками переважно від жіноцтва 4 К 32 с.); о. Т. Леонтович Запків збірку з акафисту 7 К 75 с., М. Миколайчук з Куличкова 7 К, о. К. Зиблікевич Чернелиця 4 К (від себе 2 К, від жєни Емилії 2 К); (Дальше буде).

По день 26. січня включно вилинуло 43,588 К 24 сот.

Телеграми.

Відень, 27. січня. Відносини у Львові оцінюють мірдатні круги зовсім нестерпимими. Важні зміни послідувать.

Відень, 27. січня. Wiener Ztg. доносить в неурядовій часті, що державна рада буде скликана на день 4. лютого.

Будапешт, 27. січня. На суботнійшнім засіданню угорського союму посол Горове інтерпелював в справі політичних демонстрацій студентів університету з народної партії, на що відповідав міністер просвіти др. Влясіч.

Берлін, 27. січня. Князя Валії, що приїхав ту, витали на двірці цісар Вільгельм з князями, англійський амбасадор і генерали.

Женева, 27. січня. Кн. Петро Карагеорґевич перед виїздом до Петербурга оголосив маніфест до сербського народу, в яким визнає его, поставити пам'ятник своєму дідові «чорному Юрієви з Тополі», котрий причинив ся до освободження Сербії з під турецького ярма.

Лондон, 27. січня. Російський амбасадор, бар. Сталь, по королівській коронації уступити

вів місячно, як би не вона? Але що-ж... думаю: дурне, не дасть собі само ради. Сестра-ж вона мені! Не кину П. йду тут на службу і її беру з собою: привчить ся по німецьки, познайомить ся із гістьми, привикне до каварьяного життя — тоді вже зможемо служити і в ліпшій локалі. А вона от як віддячуєть ся...

— Ну, що-ж раз... стало ся... поживе — набере розуму.

— Та де набере! Зараз із сего початку гості жалували ся, що вона втікає. Гість хоче пригорнути її, вона в ноги. Паня якась! Та ти нуждо знай, що ти каварка, знай свою службу. Коли вже сидиш тут на те, аби приманювати гостей, то роби-ж своє як слід!.. Я знаю, що се погана річ надувати людий — але як уже не можна заробляти інакше, то годі! А все-ж таки сей заробок ціле небо красший, ніж уличний... А вона знає, що їй ще лишило ся!.. Як не тримати меть ся каварі — то не мине її улиці.

По хвилі спокійніше:

— Я працюю ось так п'ятнадцять літ. Була вже, як то кажуть,

на возі і під возом. Мала вже і по шістьдесят у місяць. А від гостей скільки... Умерла мати — вона лишила ся. Я взяла її до себе. Думаю: дам їй хліб у руки. Кидаю своє місце і наймаю ся ось тут із нею. А всьо лише для неї. Там, де я була, не хотіли приймати її, бо не знала розмовити ся з гістьми по німецьки. А самої не хотіла я пустити. І за се мені дяка.

— Я не підуніколи до того секретаря, — простогнала Міна.

— Не підеш? Ні?... Зараз іди! Зараз мені іди! А ні, то марш на сто вітрів! Здохай під плотом і не признавай ся до мене! Мені і так господар говорив уже, що не має з тебе потіхи, що ти дика, утікаєш від гостей. Знаєш преці, яке твоє собаче право, робити всьо, чого хотять гості, позволяти робити зі собою, що їм захочеть ся...

— Але по лица бити себе не дам.

— Що?... — крикнула Катя і вибігла до сусідньої кімнати.

Та зараз і вернула.

— Що?... Хто тебе ударив?... Там нема їх уже. Хто?... Секретар?...

— Не ударив, але грозив мені. — Він? Він?... А чому ж ти не сказала? Я була-б веліла викинути його! Ну, най він мені більше не показуєть ся...

А Міна з плачем до нас:

— Він мучить мене вже цілий тиждень. Я ні і ні. Тікаю від него, ховаю ся. Він обмерз мені із своїми зацинями.

— А щож тебе обходять його зациня. Ти роби своє, натягни його так, аби відхотіло ся йому.

— Я й того пробувала. Усього пробувала. Нарешті почала тікати. Він все найшов мене. Я просила навіть иньших гостей, аби затримували мене. Нині не вирвала ся. Посадив мене на коліна. А тут приходять його пес, той великий, скочив мені на груди і полизав мене по лиці. Я відтругила його, а коли він знов пхав ся, — я вдарила його по за уши. А секретар як не лине мене, як не скочить до мене: «А ти сяка, ти така! Яке тобі право до мого пса! Ти доторкнула ся його ще раз, то я сперу тебе так поза уши!» Розумієть ся я не могла довше сидіти...

— Дивіть ся!.. А він собака сказав мені, що наговорила йому грубостей і втекла!.. А песій син!.. Не має він тут по що показувати ся більше... Кельнерови скажу викинути його...

— І десяткою приманював мене передше і адресу лишив.

— Ну, велика річ адреса! І я маю його адресу. На те він гість... А ти як трафиш на свого, також знай-меш, що робити... До мене не прийдеш певно на пораду. Ніби я не бачу, що там з тим бароном від уланів... Але щож, любочко, жите — школа... Поживеш — навчиш ся неодного... І я була дурна колись... А нині, бач, жию... Кожному своє писано...

Я не міг слухати дальших їх наук. Попросив приятеля розлатити ся. Змучений, а ще більш роздражнений вийшов я на улицю.

— Погань, погань... — Прошептав я.

— Школа життя... — додав мій приятель.

зі свого становища, а його місце займе посол з Пекіна, Лессар.

Відень, 27. січня. Цісар виїздить дня 4. лютого до Пешту.

Прага, 27. січня. Виконуючий комітет чехів послів до союму і державної ради відбув вчора засідань, на яким на разі не ухвалено ніяких встановів.

Білгород, 27. січня. Король вислав кількох мужів довіря на довірочну місію за границю.

Заносить ся на зближене Сербії до Австро-Угорщини. Король на останнім дворісним балю дуже приязно витав австрійського посла барона Гайдлера, а на російського навіть не звернув уваги.

Відень, 27. січня. Наслідник престолу архикнязь Франц Фердинанд поїде дня 6. лютого до Петербурга, подякувати цареві за іменоване його російським генералом кавалерії. — Властиво сі відвідини мають політичний характер, аби зблизити обі держави на економічній полі.

дсм

COLOSSEUM Ernesta Thorna.

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна Небувала, сензаційна програма!

від 1. до 16. счня 1901.

При співучасті військової музики 80. п. п.

1) Увертура (Реклямограф). 2) The Gomers, сьпів з електричними демонстраціями. 3) Awa-ta, незрівняний жонглер. 4) Chester Iohustone, феноменальний американський цикліст. 5) Mour-dinu, король вломавачів. 6) Орлеанська дівця, найбільший і найгарніший образ американського біоскопу. 7) Орхестра. 8) Братя Адам, модерністичний акт гімнаст. 9) Carmen, італійська субретка. 10) Mr. Rudolfi, артист в концертном свистаню в пальці. 11) Riogoku, славна японська дружина. 12) Орхестра. 13) 15 білих медведів, 4 пси, 1 кінь. 14) Марш.

Що дня о 8. год. вечером велике представлення. В неділю і свята два представлення. Що п'ятниця High-Life представлення. Білети вчасні-ше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Вже вийшов

Альманах руско-українських богословів.

Прехороше видане на веліновім папері стоїть лише 3 корон.

Чистий зиск призначений на заповомовий фонд академиків.

Замовлення приймає п. З. Сушко, Львів, Ринок ч. 10. П. п. і друкарня п. Вл. Шийковського, Львів, Коперника ч. 5. — Також книгарня Тов. Наук. ім. Шевченка, Львів, Чарнецького ч. 26.

МУРОВАНІЙ ДІМ

з офіцинами, садом і огородом в БЕРЕЖАНАХ (ч. 4. побіч ставу) продам сейчас за 4.000 зр.

Зголошення приймає Редакция „Руслана“.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просвіти“).

єдиноке руске товариство асекураційне, обезпечає будинки і веї предмети движимі против огневих шкід.

„Дністер“ припоручає Преосвящ. Ординаріати Всеч. Духовенству і вірним всіх трех Епархій.

Фонди гаранційні „Дністра“ з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540 кор. 11 сот.	разом 520.406 кор. 65 сот.
Резерва премій	171.942 „ — „	
Резерва спеціальна	6.000 „ — „	
Фонд емеритальний	30.924 „ 54 „	

Тарифи „Дністра“ умірновані. Надвизка річна розділяє ся між членів в формі аворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премії.

„Дністер“ виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2.120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпробовочно в присутності Делегата і 2 членів.

Поліси „Дністра“ приймають при позичках гіпотечних: Банк краєвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Терехові, Загірцях, Городку і Богородчанях.

НА ЖИТЕ треба обезпечитись тільки через „Дністер“ в Товаристві взаїмн. обезпеч. в Кракові; в таких обезпечень через „Дністер“ іде часть провізії на рускі публичні добродійні цілі; поліси і квіти видає Краківське Товариство рускі.

„Дністер“ пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де ще нема близько агентів „Дністра“. Агенти заробили вже 274.964 кор. провізії.

Зголошення о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції „Дністра“.

Від огню обезпечайте ся тільки в „Дністрі“.

На жите обезпечайте ся тільки через „Дністер“.

Всілякі

КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

виплачує без потручення провізії або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Після		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
1-35	6:10	з Кракова, Берліна, Варшави Відня		6:25	до Станиславова, Підвисокого, Потуптор		
	6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу) Гусятинна		6:30	до Підволочиска (Київа) Бродів дв. головний		
	6:46	з Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. вк.		6:43	„ „ „ дв. Підзамче		
	7:46	з Янової		6:35	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава		
	7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		8:40	до Кракова (Відня, Варшави), Берліна		
	8:00	„ „ „ на дв. головний		9:00	до (ксл. ого, до Лавочного (1. лпп. до 15. вер.		
	8:10	з Лавочного (Пешту) Калуща, Сянока		9:15	до Янової		
	8:15	з Сокаля, Рави рускої		9:25	до Підволочиска, Бродів, Гусятинна дв. Піда		
	8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берліна		9:42	„ „ „ дв. гол.		
	11:45	з Рашова, Любачова, Самбора		10:20	до Сокаля, Белаця, Рави рускої і Любачова		
2-20	11:55	зі Станиславова (Кересмева, Потуптор)		10:25	до Чернівців		
	12:55	з Янової		1:25	до Янової від 1. мая до 15. вересня в не- ділі і свята		
	1:10	зі Скольного, Калуща, Хирова а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.		2:15	до Брухович від 16. мая до 16. вересня в неділі і свята		
	3:14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)		3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.		
	4:40	зі Самбора, Борислава, Стрия		3:15	до Янової шоденно від 16. мая до 30. вер.		
	5:11	з Підволочиска (Київа) Бродів на дв. Підз.		3:26	до Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.		
	5:35	„ „ „ на дв. голов.		3:30	до Рашова, Хирова, Любачова		
	5:50	з Кракова					
	5:40	з Чернівців, Іцкан					
	6:00	з Сокаля, Белаця і Любачова					
Ніч				Ніч			
8-40	7:36	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)		12:45	6:10	до Станиславова	
	8:50	з Брухович від 16. мая до 15. вересня шод.		6:20	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)		
	9:41	з Янової від 1. мая до 15. вер. шоденно		6:30	до Янової від 1. мая до 15. вер. т. в дні 6. а від 16. вер. до 30. п'ят. 1902 шоденно		
	9:20	з Янової (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)		6:35	до Лавочного (Пешту) Калуща, Хирова		
	9:50	з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова		7:10	до Тернополя, Бродів дворець головний		
	9:40	з Чернівців, Букарешту,		7:32	дворець Підзамче		
	10:20	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуща		7:25	до Сокаля і Рави рускої		
	10:20	з Підволочиска (Київа), Бродів на дв. Піда.		7:52	до Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)		
	10:02	„ „ „ на дв. голов.		9:30	до Янової від 1. мая до 15. вересня		
	3:12	з Підволочиска Копичинець на дв. Підзамче		10:30	до Чернівців і Іцкан		
12-15	3:35	„ „ „ на дворець головний		11:00	до Кракова, Відня, Варшави		
				11:10	до Підволочиска, Бродів дв. головний		
				11:32	дв. Підзамче		
				4:15	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора		
				4:45	до Брухович від 16. мая до 15. вер. шод		

ЗАМІТКА: Периодичність чисел ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейський рівнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського — 12 год. 36 мин. часу львівського. — В місті видають білети їзди: Звичайні білети агенція часописий Ст. І. Соколовського в пасажи Гавсмана ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білети звичайні і всякі інші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформаційне ц. к. веліниць державних (ул. Красіньких ч. 6. в подвір'ю, сходи II, двері ч. 52.) в урядових годинах (8—3 а в свята 9—12).

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

2 купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі деннім не числячи ніякої провізії.